

27.8.2020

Valtiovarainministeriön lausunto Kuluttajansuojasäädösten uudistaminen –työryhmän mietinnöstä; Kuluttajan- ja asiakkaansuojan parantaminen henkilöön kohdistuvissa palveluissa

Oikeusministeriö asetti 15.6.2018 työryhmän valmistelemaan mm. säännöksiä asiakkaan oikeuksista henkilöön kohdistuvien palvelujen virhe- ja viivästystilanteissa. Työryhmä ehdottaa mietinnössään, että kuluttajansuojalakiin (KSL) lisättäisiin uusi 9 a luku eräistä henkilöön kohdistuvista palveluista sekä säädettäisiin kokonaan uusi laki asiakkaansuojasta julkisyhteisön järjestämässä sekä muissa muun kuin elinkeinonharjoittajan tarjoamissa henkilöön kohdistuvissa palveluissa (asiakkaansuojalaki). Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annettua lakia, varhaiskasvatuslakia ja perusopetuslakia sekä tehtäväksi täsmennyksiä eräisiin muihin lakeihin. Oikeusministeriö pyytää lausuntoja työryhmän mietinnössä ehdotetuista säännöksistä.

Valtiovarainministeriöllä ei ole ollut edustusta mietinnön laatineessa työryhmässä. Ministeriöllä on ollut edustaja seurantaryhmässä.

Kuluttajansuojalain 9 a lukua koskeva ehdotus

Valtiovarainministeriöllä ei ole pääosin huomautettavaa elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välistä suhdetta koskevaan kuluttajansuojalakiin ehdotettuun 9a -lukuun. Lukua sovellettaisiin elinkeinonharjoittajan ja kuluttajan välisiin sopimuksiin perustuviin henkilöön kohdistuviin palveluihin. Tällaisia palveluita olisivat myös yksityiset markkinoilla järjestettävät sosiaali- ja terveyspalvelut, varhaiskasvatus- ja koulutuspalvelut sekä liikuntapalvelut ja muut hyvinvointipalvelut. Lakisääteiset julkiset palvelut eivät sen sijaan kuuluisi luvun soveltamisalaan.

Ehdotetun 9 a luvun 1 §:n soveltamisalan rajaamisen asianmukaisuudesta valtiovarainministeriö toteaa, että se on osaltaan työryhmän seurantaryhmässä ehdottanut perustelujen täsmentämistä tältä osin. Rajanveto lakisääteisten palveluiden ja luvun soveltamisalaan kuuluvien palveluiden välillä on olennainen sääntelyn tulkinnan kannalta. Esityksessä perusteluja olisi täydennettävä kuvaamalla julkisia verorahoitteisia palveluja ja niitä koskeva sääntely, joihin ehdotettua sääntelyä ei sovellettaisi.

Asiakkaansuojalain säätämistä koskeva ehdotus

Oikeusministeriön asettama Kuluttajansuojasäädösten uudistaminen –työryhmä ehdottaa, että säädettäisiin uusi laki asiakkaansuojasta julkisyhteisön ja muissa muun kuin elinkeinonharjoittajan järjestämässä eräissä henkilöön kohdistuvissa palveluissa. Laissa säädettäisiin asiakkaansuojasta eräissä henkilöön kohdistuvissa palveluissa, jotka järjestäisi kunta, kuntayhtymä, valtio, Kansaneläkelaitos, yliopisto tai ammattikorkeakoulu, taikka tarjoaisi muu taho kuin julkisyhteisö tai elinkeinonharjoittaja,

jos kysymys olisi palvelutoiminnasta, jonka aloittaminen tai harjoittaminen edellyttää viranomaisen myöntämää lupaa tai muuta vastaavaa hyväksymistä taikka viranomaiselle tehtävää ilmoitusta. Lakia sovellettaisiin julkisyhteisön paitsi tietyn erityislainsäädännön perusteella myös niin sanotun yleistoimivallan nojalla järjestämiin palveluihin. Laissa säädettäisiin palvelujen markkinoinnista, palvelun virheen seuraamuksista julkisyhteisön järjestämissä palveluissa sekä palvelujen järjestäjän vahingonkorvausvastuusta palveluja annettaessa. Lisäksi ehdotetaan muun muassa muutoksia lainsäädäntöön koskien asiakasmaksun perimättä jättämistä ja alentamisesta palvelun virheen perusteella.

Valtiovarainministeriö pitää tärkeänä, että julkisten palvelujen käyttäjien oikeussuojan toteutumista arvioidaan ja kehitetään.

Mietinnön mukaan ehdotettavan sääntelyn myötä sekä palvelun järjestäjät ja tarjoajat, kuten elinkeinonharjoittajat, julkisyhteisöt ja muut tahot, että palvelun asiakkaat olisivat oikeusasemaltaan keskenään nykyistä enemmän samanarvoisessa asemassa. Tätä voidaan mietinnön mukaan pitää asiakkaiden ja palvelun tarjoajien yhdenvertaisuuden sekä myös käytännön lainsäädännön soveltamisen kannalta perusteltuna. Valtiovarainministeriö toteaa, oikeussuojan erot johtuvat lähtökohtaisesti julkisen palvelun ja yksityisen palvelun luonteiden eroavuudesta ja julkisten palvelujen oikeussuojakeinojen kehittäminen ei siten ole perusteltua mietinnön mukaisista lähtökohdista.

Valtiovarainministeriö toteaa, että julkisyhteisön ja asiakkaan suhde on luonteeltaan hallinto-oikeudellinen ja julkisyhteisön velvollisuudet ja palvelun käyttäjän asema ja oikeussuojakeinot määräytyvät palveluja koskevan lainsäädännön sekä muun julkisoikeudellisen lainsäädännön perusteella. Julkiset palvelut järjestetään perustuslaissa ja erityislainsäädännössä säädettyjen oikeuksien turvaamiseksi verorahoituksen turvin eikä niiden järjestämisessä tavoitella taloudellista voittoa. Perustuslain turvaamat palvelut ja yksityinen palvelu eivät lähtökohtaisesti kilpaile keskenään. Yksityisoikeudelliset kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden periaatteet ja menettelytavat eivät yleisesti sovellu julkisyhteisön järjestämisvastuulla olevien lakisääteisten perustuslain suojaamien palvelujen järjestämiseen.

Työryhmässä valmisteltu yleislainsäädäntö kohdistuu lähes ainoastaan sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä opetus- ja kasvatuspalveluihin eikä ole koko julkisen henkilöpalvelutuotannon kattavaa. Valtiovarainministeriön näkemyksen mukaan julkisen palvelun käyttäjän asemaa voidaan parantaa parhaiten sisällyttämällä kulloinkin tarvittavat säännökset kutakin palvelua koskevaan erityislainsäädäntöön. Oikeussuojakeinojen kehittämisen valmistelu tulisi tehdä erityislakeja kehitettäessä huomioiden kulloinkin kyseessä olevan lainsäädännön erityispiirteet. Tällöin lainsäädäntöä valmisteleavan työryhmän kokoonpanon olisi oltava sellainen, että kulloisenkin substanssilainsäädännön osalta laajasti mukana olisivat asianomaiset ministeriöt ja palvelua järjestävät tahot.

Julkiset palvelut ovat pääosin palvelun käyttäjälle maksuttomia tai asiakasmaksut kattavat pääsääntöisesti pienen osan palvelun järjestämisen kustannuksista. Niitä ei ole tarkoitettu kattamaan palvelujen järjestämisen kustannuksia, minkä vuoksi kustannuksia koskevien oikeussuojakeinojen rinnastaminen yksityisoikeudellisia maksuja koskeviin oikeussuojakeinoihin on ongelmallista. Julkinen sektori vastaa palvelujen, niiden kehittämisen ja mahdollisten virheiden korjaamisen kustannuksista. Valtiovarainministeriö toteaa, että julkisten palvelujen laadun kannalta kuluttajasäännöksiä

muistuttavalla lailla säätämistä vaikuttavampaa on toiminnan kehittäminen mukaan lukien valvonnan, ohjaamisen ja esimerkiksi sopimusosaamisen sekä riskienhallinnan kehittäminen.

Julkiset palvelut tulee suorittaa asianmukaisesti myös niiden palvelun saajien osalta, jotka eivät olisi esimerkiksi tehneet muistutusta tai virheilmoituksia tai kykeneviä sellaisia tekemään. Palvelun käyttäjällä on oikeus riittäviin palveluihin ja oikeus saada palvelua riippumatta siitä, tekeekö hän virheilmoituksen vai ei. Julkisessa koulutuspalvelussa tai sosiaali- ja terveyspalvelussa ilmenevien ongelmien ratkaisun on kohdistettava yhdenvertaisesti kaikkiin kyseisiä palveluita saaneisiin, jolloin kollektiiviset oikeussuojakeinot ovat kuluttajansuojanäkökulmaa toimivampia. Julkisten palvelujen käyttäjällä on nykyisin käytettävissään lukuisia oikeusturvakeinoja ja viranomaiset toimivat virkavastuulla. Palvelujen laadun mahdollisia virheellisyystilanteita varten ei ole tarkoituksenmukaista säätää uusia tai rinnakkaisia oikeussuojakeinoja esitetyllä tavalla.

Valtiovarainministeriö toteaa, että virheen käsite ja seuraamukset virheestä on hankalasti sovitettavissa kuluttaja – elinkeinonharjoittaja suhdetta vastaavasti julkisiin palveluihin, kuten esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin. Esityksessä ehdotetaan, että palvelun virhe määriteltäisiin niin, että palvelua ei suoriteta laissa säädettyjen tai viranomaisen asettamien vaatimusten taikka ostopalvelusopimuksen tai muun vastaavan järjestelyn mukaisesti sekä muutoin ammattitaitoisesti ja huolellisesti. Mietinnössä todetaan, että tarkoituksena ei ole säätää uusia sisältö- tai laatuvaatimuksia lain soveltamisalaan kuuluville palveluille, vaan kunkin palvelun asianmukaisuus määriteltäisiin soveltaen kyseistä erityislainsäädäntöä. Toisin kuin nykyisin ostopalvelusopimuksen määräyksillä olisi jatkossa suoraan lain perusteella asiakkaalle oikeuksia luova vaikutus tilanteissa, joissa ostopalvelusopimuksessa on sovittu lainsäädännön vaatimustason ylittävästä palvelutasosta. Valtiovarainministeriö toteaa, että ostopalvelusopimus tehdään järjestäjän ja palveluntuottajan välillä. Kysymys on hankintasopimuksesta, jonka osapuoli ei ole palvelua saava henkilö. Jos ostopalvelusopimuksella halutaan olevan suoraan palvelunkäyttäjään kohdistuvia vaikutuksia, tulee tämä huomioida sopimuksessa erikseen. Voimassaolevat sopimukset tai niiden ehdot voivat olla laadittu eri lähtökohdista, mikä tulisi huomioida mietinnössä. Esitetty virhettä koskeva sääntely on tulkinnanvaraista, koska erityislainsäädännössä ei lähtökohtaisesti ole määritelty tarkkarajaisesti palvelun sisältöä eikä palvelunsaaja itse myöskään niistä sovi järjestäjän kanssa. Palvelujen laajuus myös vaihtelee kunnissa johtuen kunnan resursseista ja itsehallintonsa nojalla tehdyistä päätöksistä.

Mietintö sisältää myös muutosehdotuksia julkisyhteisön vahingonkorvausvastuuseen. Vahingonkorvauslain mukaan julkisyhteisön järjestämän palvelun asiakkaalla on oikeus korvaukseen puhtaasta varallisuusvahingosta vain, jos vahinko on aiheutettu rangaistavaksi säädettyllä teolla tai julkista valtaa käytettäessä taikka milloin muissa tapauksissa on erittäin painavia syitä korvata puhtas varallisuusvahinko, kun taas sopimussuhteiden piirissä pääsääntönä on varallisuusvahingon korvaaminen. Asiakkaansuojalainsäädännössä ehdotetaan, että julkisyhteisön järjestämässä palvelussa asiakkaalla olisi jatkossa oikeus saada korvaus palvelun virheestä aiheutuneesta puhtaasta varallisuusvahingosta ilman mainittuja lisäedellytyksiä. Mietinnön mukaan järjestäjä vastaisi aiheutuneesta vahingosta suhteessa asiakkaaseen myös silloin, kun vahinko on aiheutunut palvelun tuottajan suorituksessa olleesta virheestä. Järjestäjällä olisi kuitenkin viimeksi mainitussa tapauksessa takautumisoikeus palvelun tuottajaan. Mietinnössä todetaan, että säännös merkitsisi erityissääntelyä suhteessa yleiseen vahingonkorvauslakiin nähden. Terveystieteiden keskeinen korvausjärjestelmä olisi kuitenkin edelleen potilasvakuutusjärjestelmä.

Valtiovarainministeriö toteaa, että mahdolliset kehittämistarpeet esimerkiksi taloudellisen vahingon korvattavuuden osalta tulisi arvioida vahingonkorvauslain kehittämisen yhteydessä. Linjaukset julkisen sektorin vahingonkorvausvelvollisuuden osalta sekä vaikutusten arviointi tulisi tehdä tarkastellen julkisen sektorin kokonaisuutta vahingonkorvauksia koskevan yleislain uudistamisen yhteydessä, eikä erillisesti koskien sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön sektoreita. Linjaukset julkisen sektorin vahingonkorvausvelvollisuuden laajentamisesta tulisi ratkaista tarkastellen kokonaisuutta ja sääntelyyn liittyviä kustannusvaikutuksia koko julkiselle sektorille. Potilasvahinkolainsäädännön ja asiakasmaksulainsäädännön rinnakkaisuus ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta ratkaisulta.

Asiakkaansuojalaissa ehdotetaan säädettäväksi, että palvelun järjestäjällä on todistustaakka siitä, että palvelu on suoritettu laissa säädettyjen ja viranomaisen asettamien vaatimusten mukaisesti, ammattitaitoisesti ja huolellisesti sekä mahdollisen ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Näyttötaakka siitä, että palvelussa olleesta virheestä on aiheutunut vahinko, olisi edelleen pääsääntöisesti korvauksen hakijalla, samoin näyttötaakka kärsityn vahingon määrästä. Valtiovarainministeriö vastustaa sopimussuhteissa noudatettavan käännetyn todistustaakan soveltamista palvelujen virhetilanteisiin. Mietinnön mukainen käännetty todistustaakka saattaisi aiheuttaa mittavaa hallinnollista työtä eri viranomaisissa, kun julkisyhteisöjen tulisi asiakkaiden esittämien reklamointien johdosta todistella, ettei virhe tai vahinko johdu huolimattomuudesta julkisyhteisön puolelta eikä isännänvastuusta johtuen ostopalvelua käytettäessä myöskään palvelun tuottajan puolelta.

Lakiehdotus sisältää lukuisia viittauksia eri lakien säännöksiin. Valtiovarainministeriö toteaa, että esitetyn kaltaisen sääntelyn tulisi olla mahdollisimman selkeää.

Asiakkaansuojalain vaikutusten arvioinnista

Valtiovarainministeriö toteaa, että ehdotusten vaikutukset kohdistuvat etenkin kuntiin ja kuntayhtymiin. Kuntatalouden kannata tulisi välttää lisäpaineita, kustannuksia ja velvoitteita lisääviä uusia hankkeita. Mietinnössä on ainoastaan kuvattu pääpiirteitä vaikutuksista eri viranomaisten toimintaan. Kunnan viranomaisille arvioidaan aiheutuvan ehdotettavasta sääntelystä johtuen nykytilanteeseen verrattuna jonkin verran nykyistä enemmän hallinnollista työtä. Mietinnön mukaan viranomaisille aiheutuisi mahdollisesti nykyistä enemmän asioiden muutoksenhakuun liittyvää työtä. Mietinnön mukaan hallinnollista työtä aiheutuisi esimerkiksi asiakasmaksupäätösten oikaisuvaatimusten käsittelystä. Lisäksi mietinnön mukaan ehdotettava sääntely lisäisi jonkin verran juttumääriä myös oikeusistuimissa kuten hallinto-oikeuksissa ja käräjäoikeuksissa sekä ylemmissä oikeusasteissa.

Esityksen taloudellisia vaikutuksia ei ole mietinnössä arvioitu kuin suppeasti. Mietinnössä todetaan mm. että säännökset johtaisivat todennäköisesti siihen, että asiakkaat tekisivät nykyistä useammin vaatimuksia palvelun järjestäjälle tai tuottajalle palvelun virheellisyyden perusteella. Mietinnössä todetaan, että jatkuvampia taloudellisia vaikutuksia aiheutuisi oletettavasta asiakasmaksukertymän alenemasta sekä mahdollisten nykyistä sääntelyä laajempien vahingonkorvausten maksamisesta. Mietinnön mukaan näiden taloudellisten vaikutusten euromääräistä suuruutta ei ole tässä yhteydessä mahdollista arvioida.

Valtiovarainministeriö toteaa, että ehdotukset vaikuttavat nykyiseen peruspalveluiden valvonta- ja oikeusturvatehtäviin mahdollisesti merkittävästi, sillä ne muodostaisivat vaihtoehtoisen keinon puuttua mahdollisiin epäkohtiin. Näin ollen esityksellä on vaikutusta mm. aluehallintovirastojen tehtäviin. Tätä vaikutusta on mietinnössä arvioitu kuitenkin hyvin niukasti. Mietinnössä todetaan ainoastaan, että ”aluehallintovirastojen kantelujen käsittelyyn liittyvät tehtävät voisivat puolestaan osaltaan vähentyä, sillä mahdollisuus saattaa maksuhojennusvaatimus käsiteltäväksi asiakasmaksuprosessissa voisi olla omiaan vähentämään aluehallintovirastoille tehtävien kanteluiden määrää”.

Positiivisena mahdollisena vaikutuksena voidaan tunnistaa, että yhtenä esityksen tavoitteena lienee osaltaan kirittää julkisia palveluita ja parantaa asiakkaan oikeusturvaa. Kustannushyötyä ei ole kuitenkaan analysoitu kovinkaan tarkalla tasolla. Riskinä onkin uusien kuluttajasuojaan liittyvien toimenpiteiden ja toimivaltaisten viranomaisten tehtävien päällekkäisyys nykyisten oikeussuojakeinojen ja valvonta-/oikeussuojaviranomaisten tehtävien kanssa. Tämä heikentää toiminnan tuottavuutta. Myös vaikeastikin ratkaistavia rajanveto-ongelmia syntyisi todennäköisesti väistämättä.

Riskinä on myös se, että siirryttäessä kollektiivisemmista oikeussuojakeinoista (tutkitaan esim. koko hoitolaitoksen toimia suhteessa esim. potilasturvallisuuteen) kohti yksilökohtaisempia kuluttajaoikeudellisia oikeussuojakeinoja (onko kuluttaja saanut sen, mitä sopimuksessa on sovittu), tulee hallinnollinen työ lisääntymään merkittävästi yksittäisten tapausten selvittämisen ja oikeusprosessien määrän kasvaessa. Mietinnössä jää osoittamatta, mikä yhteiskunnan kannalta merkittävä taloudellinen tai muu hyöty lainmuutosesityksestä seuraisi, sillä esityksessä todetaan, että ”esityksen taloudellisia ja hallinnollisia vaikutuksia ei ole valmistelun tässä vaiheessa mahdollista arvioida tarkasti”. Ainakin aluksi julkisen palvelujärjestelmän hallintokustannukset tulisivatkin oletettavasti nousemaan.

Valtiovarainministeriö toteaa, että systeemin muutosta merkitsevän esityksen tulisi sisältää uskottava taloudellisten ja toiminnallisten vaikutusten arvio. Arvioitava olisi kuntatalousvaikutukset, vaikutukset kuntien rahoitukseen sekä vaikutukset julkiselle taloudelle. Ehdotusten kustannuksia ja vaikuttavuutta tulisi arvioida huolellisesti suhteessa sen mahdollisiin hyötyihin. Myös yritysvaikutuksia tulisi arvioida tarkemmin. Valtiovarainministeriö toteaa, että asiakkaansuojalain kaltaisesta yleislain sääntelystä todennäköisesti aiheutuisi järjestäjän ja tuottajan vastuun osalta lain ja sopimusten määräysten tulkintaepäselvyyksiä ja myös oikeusriitoja.

Toisin kuin mietinnössä esitetään, kustannuksia olisi mahdollista arvioida esimerkiksi mahdollisten riitatapausten määrän, niihin kuluvan hallinnollisen työn kustannuksen, arvioitujen vahingonkorvausten sekä asiakasmaksujen alentamisen määrän myötä. Esimerkiksi oikeustapauksien arvioidun määrän ja yhden käsittelyn vaatiman arvioidun ajan perusteella voisi arvioida oikeuslaitokselle aiheutuvia kustannuksia. Mietinnössä arvioidaan, että vahingonkorvausjuttuja päätynä tuomioistuinten käsittelyyn ainoastaan joitakin yksittäisiä vuodessa, mikä vaikuttaa valtiovarainministeriön käsityksen mukaan vähäiseltä määrältä esimerkiksi suhteessa terveydenhuollon asiakastapahtumien vuotuisen määrään.

Valtiovarainministeriön käsityksen mukaan ehdotuksilla on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia useiden viranomaisten toimintaan. Vaikutuksen kohdistuvat kuntien, kuntayhtymien, muiden palvelujen järjestäjien ja valtion toimintaan. Hallinnollisen työmäärän lisääntyminen ja mahdollisten uusien korvauskäsittelyjen aiheuttamat taloudelliset vaikutukset valtiolle ja kunnille voivat olla

merkittävät. Vahingonkorvausvaatimuksilla, jopa yksittäisillä suurilla korvausvaatimuksilla, saattaa olla merkittäviä vaikutuksia yksittäisen kunnan ja kuntayhtymän taloudelle. Sairaanhoidopiirien kustannusten nousu vaikuttaa rahoittajina toimivien kuntien talouteen. Asialla on vaikutusta myös julkisen järjestäjän omaan tuotantoon, jos palvelutuotannosta voi seurata sanktioita. Mahdollisesti asioita tehtäisiin eri tavalla kuin aiemmin, joka tapauksessa vaikutuksia olisi arvioitava terveydenhuollon nk. lääketieteellisten riskien ja vahingonkorvausriskien kannalta.

Jos lainsäädäntö aiheuttaa yksityiselle palveluntuottajalle riskin uusista vaatimuksista, vaikuttaa tämä ostopalvelun hintaan, jolloin järjestäjän kustannukset kohoavat vastaavasti. On mahdollista, että osa tuottajista vetäytyy kokonaan, mikä tarjonnan vähenemisen myötä lisää kustannuksia, kun vastaava toiminta järjestetään vaihtoehtoisella tavalla. Yritysvaikutuksilla on siten vaikutuksia myös julkisen järjestäjän toimintaan. Ehdotuksilla on valtiovarainministeriön käsityksen mukaan kustannuksia aiheuttavia henkilöstövaikutuksia usealle eri viranomaiselle, näitä vaikutuksia ei ole mietinnössä arvioitu.

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota valmisteilla olevaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistukseen. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen siirtyessä sote-maakuntien järjestämisvastuulle asiakkaansuojasta sote-maakunnille aiheutuvat taloudelliset vaikutukset ja kustannusten nousua tarkoittavat vaikutukset kohdistuisivat valtioon. Sote-maakuntien rahoitus tulee alkuvaiheessa perustumaan yleiskatteelliseen valtion rahoitukseen. Valtio tulee siis kantamaan viimekätisen vastuun maakuntien rahoituksen riittävydestä. Valtion rahoituksen lisäksi maakuntien tulonlähteinä tulevat olemaan asiakasmaksut sekä muut tulot. Maakuntien verotusoikeudesta päätetään myöhemmin erikseen.

Valtiovarainministeriö toteaa sosiaali- ja terveysministeriön ja opetus- ja kulttuuriministeriön edustajien työryhmän mietintöön jättämien eriävien mielipiteiden huomioiden osoittavan mietinnön ongelmakohdat.

Jatkovalmistelu

Valtiovarainministeriö toteaa, että merkittävän julkiseen palvelujärjestelmään mahdollisesti laajastikin vaikuttavan, mutta vaikutuksiltaan hyvin epävarman hankkeen kanssa ei tulisi edetä, ennen merkittävästi tarkempien vaikutusarviointien tekemistä ja tarkempaa valvontaan ja oikeussuojaan liittyvien rakenteiden päällekkäisyyden selvittämistä. Taloudellisten vaikutusten arviointia on asian mahdollisessa jatkovalmistelussa täsmennettävä erityisesti myös julkistaloudellisten ja viranomaisten toimintaan kohdistuvien vaikutusten osalta. Vaikutusarviointien tulee myös osaltaan olla pohjana muutosvaihtoehtojen tarkoituksenmukaisuuden jatkovertailussa.

Työryhmän ehdotuksen asiakkaansuojalaiksi osalta ei ole tarkoituksenmukaista käynnistää lainvalmistelua. Työryhmän mietintöä on mahdollista hyödyntää erityislainsäädännön valmistelussa.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Jani Pitkäniemi